

СЛОВО *Просвіти*

PDF-АРХІВ

АНОНСИ

БІБЛІОТЕКА СП

МАПА СП

ПРО НАС

РЕДАКЦІЯ

«Григорій Сковорода — це моє чистилище»

📅 06.06.2019 👤 slovo

Останнє число

Цінності власного життя

Звернення до наших читачів,
передплатників, просвітян

Славнем озиваються до світу

Інтелігенти-патріоти та «інтелігенти»-
прислужники за національно
кастрованої влади: хто кого?

Нові лауреати премії Івана Огієнка

Огієнкова церква в Брусиліві вже з
освяченими надкупольними
хрестами

Майбутній параолімпієць Микола
Нижниковський встановив рекорд
України

20-річний ювілей легендарної
подорожі по Дніпру до Криму

Велика польська брехня

Діяльне переживання за Україну

«Січ», «Луг», «Сокіл», «Пласт» та
«Просвіта»

Україна – країна щонайменше сімох
тисяч словників національної мови

Тарас Шевченко: «Необхідна сатира,
наприклад, як «Жених» Федотова...»

Олексій ПАЛАМАРЕНКО: «Жодного
разу не пожалкував, що обрав
професію актора»

Думки під час карантину

Як зробити світи співзвучними?

Спадкоємцям Гербуртів

Проти так званого «всеосяжного перемир'я» на Донбасі

Вирок історику чи параною Путіна?

Прем'єра фільму «93: бій за Україну»

Дослухатися до вимог просвітян

Велика польська брехня

Україна – країна щонайменше сімох тисяч словників національної мови

До Бориса Грінченка по «достиглий овоч»

Як Язык подав до суду на МОВУ: рускоязичний проти Фаріон

Судити Фаріон – це судити солдата, що стріляє у ворога

Чи стане Волинь туристичною Меккою?

Живописець Василь Копайгоренко: володар власної манери письма

Володимир ГОЛОСНЯК: «Чекаю на зустріч з глядачем»

Олесь Гончар (Студент)

Едуард ОВЧАРЕНКО

У "СП" (ч. 20 за 2019 р.) ми писали про моновиставу Петра Приступова "Відаю людину", яку він нещодавно презентував у Київській академічній майстерні театального мистецтва "Сузір'я". Сьогодні пан Петро гість "СП".

— Як Григорій Сковорода увійшов у Ваше життя?

— Все почалося з активної пропагандистської кампанії на Українському радіо 1972 року, присвяченій 250-річчю від дня народження Григорія Савовича. А радіо тоді було моїм основним інформаційним співрозмовником. Дещо бачив по телебаченню: тоді ж демонструвався фільм Івана Кавалерідзе "Григорій Сковорода". Все це відклалося в моїй свідомості.

Наступного року якимось ішов до метро по Хрещатику. Праворуч на книжковій розкладці побачив книжку з прекрасним аскетичним обличчям. Вона мене зачудувала. Це був двотомник Григорія Сковороди. Приніс книжки додому і став читати. А читати спочатку міг лише вступну статтю академіка Шинкарука, бо вона

була написана сучасної українською мовою. Все інше — давньоукраїнською, тексти дуже цікаві, але не зовсім зрозумілі. Першим номером там стояв “Сад Божественних пісень”. Отак я познайомився з Григорієм Сковородою на Хрещатику.

— Коли Ви почали створювати пісні за його творами?

— Твори Григорія Сковороди почав виконувати з 1974 року. До цього в моєму творчому доробку були пісні на вірші Миколи Руденка, Ліни Костенко, Ганни Чубач, а також Пастернака, Мандельштама, Ахматової, інших українських та російських поетів. Але вже більше сорока років спадщина Григорія Савовича є провідною в моїй творчості.

Першою написав музику до 24-ї пісні “Саду Божественних пісень”. За п’ять років створив ще шість чи сім співанок. Показував свої творіння близьким друзям, а на широку публіку виходити ще не наважувався. Зізнаюся чесно, не завжди достеменно розумів зміст усього того, про що співаю.

1979 року завітав до академічного Інституту літератури, аби показати свої пісні. Мені порадили звернутися до Олекси Мишанича, який тоді був вченим секретарем інституту. Йому сподобалося, і він запропонував прийти на зібрання відділу давньої літератури, на яке запрошували викладачів вишів. На зібранні був Володимир Кречотень, інші знані вчені. Вони сказали, що музика дуже пасує до слів. Але якою мовою я співаю? Мене зголосилися навчити правильної вимови текстів Сковороди. Взявся допомагати відомий нині вчений Микола Сулима, який тоді був аспірантом. Також до цієї справи долучилися Мишанич і Кречотень. Приходив до них мало не щодня. За цей час гарно опанував вимову. В моєму творчому доробку вже було 12 пісень на твори Сковороди. Я був впевнений, що вже співаю правильно. Це був важливий етап у моєму житті.

Один з моїх виступів прозвучав на Українському радіо. Мене запросили до молодіжної редакції, але сказали, що не записуватимуть моїх пісень під супровід електрогітари, потрібно обрати якийсь інший музичний інструмент. Якимось мене познайомили з доцентом Київської консерваторії (нині Національна музична академія ім. П. І. Чайковського) Миколою Прокопенком, який робив кобзи. Телефоную йому, хочу замовити кобзу, але він відмовляється (у цей час робив кобзи цілому оркестру для Українського радіо і був дуже зайнятий). Але коли я сказав, що виконую пісні на слова Григорія Сковороди, він зголосився. Так ім’я видатного українського письменника і мислителя стало тим ключем, що відкриває людські серця.

У 80-ті роки багато виступав. Серед моїх слухачів були науковці академічних інститутів літератури і філософії, учасники сквородинівських читань, наукових заходів. Я бачив, що люди слухають, але не слідкують за текстом. Вирішив перекладати тексти сучасною українською мовою. 1994 року переклав 16 пісень. А навесні цього ж року з’явилося гарвардське видання текстів Григорія Сковороди українською мовою. Далі я почав співпрацювати з перекладачем цих творів Валерієм Шевчуком, який став для мене вчителем і наставником.

Після того, як почав виконувати твори Сковороди сучасною українською мовою, вийшов на зовсім інший рівень спілкування з публікою. Пішли виступи на фестивалях. Став лауреатом “Червоної руги”, інших музичних форумів.

— Кілька років Ви співпрацювали з Київської академічною майстернею театрального мистецтва “Сузір’я”.

— Власне Григорій Сковорода привів мене до цього театру. У цей час тут ставили про нього виставу. У самому спектаклі я не грав, але виконував пісні перед початком і в антракті. Водночас працював там звукорежисером. Знав напам’ять усі ролі. Через три роки я залишив роботу в “Сузір’ї”, але навчився там акторської дисципліни. Бачив, як працюють актори і режисери, бачив, що таке справжнє перевтілення.

Роль Григорія Сковороди грав Богдан Ступка. У виставі він наче сходив зі стіни і це вже був не звичайний виконавець, а справжній Сковорода. У виставі він говорив

давньою мовою. Складно було зрозуміти зміст, але він грав так, що кожне вимовлене слово вкладав у серця людей. Пам'ятаю один цікавий випадок. До вистави залишалося п'ять хвилин, а молоді актори запізнювалися. Богдан Сильвестрович сказав: "Ступка і приступка вже тут, починаймо". Попросив мене, аби я затягнув вступ як міг, ото ж я виконав не одну, а чотири чи п'ять пісень. Також доводилося працювати з великими українськими акторами Миколою Рушковським і Адою Роговцевою.

— Нині Ви мешкаєте в Німеччині.

— Спочатку це було своєрідне творче відрядження до цієї країни. Довелося побувати в місті Ерфурті, що неподалік містечка Галле. За переказами, Сковорода бував у цьому місті і познайомився тут з відомим філософом Християном Вольфом. Затрималися тут з дружиною вже на 15 років. Викладав музику. Створюю українські програми для радіо. Маю тісні зв'язки з українським товариством. Це товариство вже не перший рік надає гуманітарну допомогу Центральному шпиталю Збройних сил України. У 2014—2015 роках ми проводили мітинги на підтримку України. З концертами виступав у Берліні, Мюнхені, інших містах Німеччини. Зараз домовляюся про поїздки до Чехії і Франції. Переважно виступаю перед українськими громадами. Німці теж приходять на мої концерти, пояснюю їм зміст. Але моя творчість передусім саме для українців.

Торік видав збірку. Вже написані всі 30 пісень за творами Сковороди. Книга вийшла завдяки фінансовій підтримці моїх добрих друзів, серед яких Сергій Кандул. Раніше він мешкав поруч з нами у Німеччині, зараз живе у Швейцарії.

2011 року я став лауреатом премії імені Григорія Сковороди, а 2019-го — ім. Івана Огієнка.

Моїм університетом є час. З часом змінююся я, і з'являються нові речі, які починають мене цікавити і які я не можу залишити без своєї творчої уваги. За останні 15—20 років зробив спектакль, який назвав "Відаю людину". Це фрагменти з творів Сковороди. Скомпонував їх, додав музику. Сюжет вистави розкриває поняття — "пізнай себе". Тут йдеться про щастя, про святині, про народження дитини і про народження Творця.

Приїжджаю на Батьківщину раз на рік. Україна зараз як ніколи активно спілкується зі світом. Мені здається, що в культурному плані наша держава нині піднімається.

Днями довелося виступати в одній з ветеранських організацій. Виконував Сковороду, бачив очі людей. Вони готові сприймати глибокі речі. Вже кілька років завдяки художньому керівникові Київської академічної майстерні театрального мистецтва "Сузір'я", народному артисту України Олексію Кужельному, маю можливість виступати в цьому театрі з програмою "Відаю людину". Для мене Сковорода — це моє чистилище, моя школа, моє благо, якими я хочу поділитися. Сковорода як жив, так і вчив, як вчив, так і жив. Це не філософ-теоретик, а філософ-практик. Як і, скажімо, Сократ. Він знав ціну і життю, і смерті.

Хочу зі сковородинською програмою проїхати по всій Україні, аби знайомити людей зі справжнім Сковородою. Готовий виступати мало не щодня. Також у мене є дитяча програма. Але на здійснення такого проекту потрібні кошти, яких я, на жаль, не маю.

Поділись і насолодісь:

-
-
-
-
-

-
-
-
-
-

📁 Новини редакції

« Кіно з Миколою Вінграновським

Таємниці родини Міловзорових »

Related posts

Цінності власного життя

📅 17.08.2020 👤 slovo

Прокоментуй!

Цінності власного життя

Наталя АНТОНЮК, Київ Є люди, які постійно використовують фразу “треба трохи потерпіти”. Це стосується усіх сфер...

Новини редакції

Звернення до наших читачів, передплатників, просвітян

📅 17.08.2020 👤 slovo

Прокоментуй!

Звернення до наших читачів, передплатників, просвітян

Друзі! Тижневик “Слово Просвіти” — один із небагатьох нині існуючих островів незалежного українського слова в інформаційному...

Новини редакції

Славнем озиваються до світу

📅 17.08.2020 👤 slovo

Прокоментуй!

Славнем озиваються до світу

Оксана ЗАБУЖКО Київська міська рада рекомендувала столичним школам розпочинати день із Державного Гімну України. Також його...

Новини редакції

LEAVE A COMMENT

Щоб відправити коментар вам необхідно [авторизуватись](#).

Передплата 2020

Вартість передплати

(з доставкою і поштовими витратами):

Поштовий індекс – 30617. Сторінка у каталозі – 77

На 1 місяць: 19 грн 82 коп.

На 3 місяці: 56 грн 86 коп.

На півроку: 107 грн 32 коп.

Ра рік: 209 грн 94 коп.

Copyright © All rights reserved

Proudly powered by WordPress | Theme: SuperMag by Acme Themes